

Regels betreffende experimenten in de rechtspleging (Experimentenwet rechtspleging)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een regeling te treffen die het mogelijk maakt om ter bevordering van innovatie in de rechtspraak bij wijze van experiment en derhalve voordat besloten wordt tot definitieve aanpassing van de wetgeving die betrekking heeft op de rechtspraak en de toegang tot de rechtspraak, voor een bepaalde periode af te wijken van deze wetgeving en deze wetgeving aan te vullen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. Bij algemene maatregel van bestuur kan, met het oog op het bevorderen van innovatie in de rechtspraak ten behoeve van eenvoudige, snelle, flexibele en effectieve gerechtelijke geschilbeslechting, bij wijze van experiment gedurende een periode van ten hoogste drie jaar worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens:
  - a. het Eerste, Tweede en Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, met uitzondering van de artikelen 1 tot en met 14, 19 tot en met 22 en 25 tot en met 30;
  - b. de Faillissementswet;
  - c. de Wet op de rechterlijke organisatie, met uitzondering van de artikelen 1 tot en met 5, 7, 11 tot en met 39, 76 en 84 tot en met 109;
  - d. de Wet op de rechtsbijstand;
  - e. de Wet griffierechten burgerlijke zaken.
2. In elk experiment worden de volgende rechten en beginselen in acht genomen:
  - a. het recht op toegang tot de rechter,
  - b. het recht op een eerlijk proces door een onafhankelijke en onpartijdige rechter,
  - c. het beginsel van hoor en wederhoor,
  - d. het beginsel van openbaarheid van rechtspraak,
  - e. het recht op afwikkeling van de procedure binnen een redelijke termijn, en
  - f. de beginselen van een goede procesorde.
3. Van verdragen en van verordeningen van de Europese Unie en van de bijbehorende goedkeurings- en uitvoeringsregelingen en van bepalingen die strekken tot implementatie van richtlijnen van de Europese Unie, kan niet worden afgeweken.
4. De rechter kan de toepassing van de regels die bij algemene maatregel van bestuur zijn gesteld, achterwege laten indien die toepassing naar maatstaven van redelijkheid en

billijkheid voor een partij onaanvaardbaar is. De rechter kan ambtshalve en op verzoek in elke stand van de procedure bepalen of deze kan worden voortgezet volgens het bepaalde bij of krachtens de regels van de in het eerste lid onder a tot en met e genoemde wetten en wat in dat geval de volgende proceshandeling zal zijn of hij verklaart de eiser of verzoeker niet-ontvankelijk in diens vordering of verzoek.

Artikel 2

1. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 1, eerste lid, regelt:
  - a. het doel en de duur van het experiment,
  - b. op welke categorieën rechtzoekenden, procedures, vorderingen of verzoeken het experiment betrekking heeft,
  - c. van welke bepalingen in de regelingen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, wordt afgeweken en op welke wijze en onder welke voorwaarden dat gebeurt, en
  - d. welke rechten aan het experiment deelnemen.
2. De voordracht voor de algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 3

1. Onze Minister voor Rechtsbescherming zendt ten minste drie maanden voor het einde van de werkingsduur van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aan de Staten-Generaal een verslag over de evaluatie van het experiment en in het bijzonder de doeltreffendheid en de effecten daarvan in de praktijk, alsmede een standpunt over het voornemen tot wetwijziging naar aanleiding van het experiment.
2. Indien het standpunt een voornemen tot wetwijziging inhoudt of indien voordat het experiment is geëvalueerd en beëindigd een voorstel van wet daaromtrent is ingediend bij de Staten-Generaal, kan bij regeling van Onze Minister voor Rechtsbescherming, in afwijking van artikel 1, eerste lid, de duur van het experiment worden verlengd tot de inwerkingtreding van de desbetreffende wetwijziging.
3. Indien het voorstel van wet, bedoeld in het tweede lid wordt ingetrokken of indien een van de beide Kamers der Staten-Generaal besluit het voorstel niet aan te nemen, wordt de algemene maatregel van bestuur onverwijld ingetrokken. Wordt het voorstel tot wet verheven, dan wordt de algemene maatregel van bestuur ingetrokken met ingang van het tijdstip van inwerkingtreding van die wet.

Artikel 4

1. Met het oog op het bevorderen van innovatie in de rechtspraak ten behoeve van eenvoudige, snelle, flexibele en effectieve gerechtelijke geschiloplossing, kan het bestuur van een gerecht bij wijze van een bij algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 2, aangewezen experiment gedurende een periode van ten hoogste drie jaar aan de bezetting van een enkelvoudige en een meervoudige kamer één persoon toevoegen, niet zijnde rechterlijk

ambtenaar, die als deskundig lid naast één, onderscheidenlijk drie rechterlijk ambtenaren met rechtspraak belast, deelneemt aan de rechtspraak. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de rechterlijk ambtenaar onderscheidenlijk de rechterlijk ambtenaren de doorslag. De artikelen 1, tweede, derde en vierde lid, 2 en 3 zijn van toepassing. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in die artikelen, kunnen tevens regels worden gesteld over de benoeming en vergoeding van de kosten van deze deskundige leden.

2. De deskundige leden worden benoemd door het bestuur van een gerecht en leggen alvorens zij met hun werkzaamheden aanvangen, de eed of belofte af volgens het formulier zoals dat is vastgesteld in de bijlage bij de Wet op de rechterlijke organisatie.
3. In een zaak waarop de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid van toepassing is, kan de rechter de zaak ambtshalve en op verzoek verwijzen naar een kamer waaraan een deskundig lid is toegevoegd.
4. Op het deskundig lid zijn de artikelen 7, derde lid, 12 tot en met 13g en 48a, van de Wet op de rechterlijke organisatie van overeenkomstige toepassing. De artikelen 44, eerste, vierde tot en met achtste en tiende lid, en 44a, eerste tot en met achtste en tiende lid, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren zijn op dit deskundig lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het bestuur van het gerecht wordt aangemerkt als zijn functionele autoriteit, dit lid voor de overeenkomstige toepassing van artikel 44, eerste en zevende lid, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren wordt gelijkgesteld met plaatsvervangers in hetzelfde gerecht, en de president van het gerecht ten aanzien van dit lid de bevoegdheid, bedoeld in artikel 44, zesde lid, van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren uitoefent.

Artikel 5

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 6

Deze wet wordt aangehaald als: Experimentenwet rechtspleging.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Rechtsbescherming,